

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobců: a) X. (X.) X., udané datum narození dne X
 b) nezl. X. X. X., narozený dne X
 oba státní příslušností Afghánská islámská republika
 oba t.č. v Zařízení pro zajištění cizinců X
 sídlem X
 zastoupení Organizací pro pomoc uprchlíkům, z.s.
 sídlem Kovářská 939/4, 190 00 Praha 9

proti
žalovanému: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy
 sídlem Kaplanova 2055/4, 148 00 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-46/ČJ-2021-000022-MIG

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-15/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále též „**zákon o pobytu cizinců**“), za účelem předání podle přímo použitelného právního předpisu Evropských společenství - nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013 ze dne 26. června 2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále též „**dublinské nařízení**“). Doba zajištění byla podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanovena na 14 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Následně žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-34/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl dle § 129 odst. 7 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců o prodloužení doby zajištění za účelem předání podle dublinského nařízení, a to o 14 dnů, též vzhledem k nutnosti zkoumat dále věk žalobce a).
2. Žalovaný následně došel k závěru, že žalobce a) je již zletilou osobou, napadeným rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-46/ČJ-2021-000022-MIG (dále jen „**napadené rozhodnutí**“) proto rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, za účelem předání podle dublinského nařízení, a to na 58 dnů ode dne omezení osobní svobody.

II. Žaloba a vyjádření žalovaného

3. V případě nezletilého žalobce b) nebylo vydáno rozhodnutí o zajištění, žalobce b) byl nicméně umístěn spolu se svým bratrancem, žalobcem a), do Zařízení pro zajištění cizinců X. V tom žalobci spatřovali zásah do práv a svobod žalobce b), zejména práva na osobní svobodu a práva na rodinný a soukromý život. Žalobci namítali, že žalobce b) se *de facto* nachází v postavení zajištěné osoby.
4. Žalobci též namítali, že žalovaný nezohlednil nejlepší zájem dítěte. Odkázali na zprávu Výboru OSN pro práva dítěte z roku 2012, z níž má plynout, že detence dítěte pouze na základě jeho nebo rodičova migračního statusu je porušením práva dítěte a vždy je v rozporu s principem nejlepšího zájmu dítěte. Žalobci odkázali na další dokumenty, např. doporučení Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky z roku 2012, zprávu Zvláštního zpravodaje OSN pro lidská práva migrantů z roku 2020, jakož i na judikaturu Evropského soudu pro lidská práva (dále též „**ESLP**“), podle níž je přípustnou délkou zajištění dítěte doba maximálně několika dnů. Žalobci zdůraznili, že zbavení osobní svobody dítěte je prostředkem *ultima ratio* a je možné pouze v případě spáchání trestného činu dítětem, nikoliv v případě neoprávněného vstupu nebo pobytu na území státu. Připustili, že zákon umožňuje zajištění nezletilého dítěte na dobu až 90 dní, upozornili však, že taková právní úprava je zjevně v rozporu s mezinárodními standardy, které nepřipouští zajištění dítěte vůbec, nebo jen jako absolutní výjimku na dobu podstatně kratší. Odkázali též na judikaturu Nejvyššího správního soudu (dále též „**NSS**“) a krajských soudů, z níž mají Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

plynout přísnější podmínky kladené na zajištění dítěte s rodinou, a to i v případě dětí blížících se svým věkem věku dospělosti.

5. Žalovaný dle žalobců pochybil, když nijak nezohlednil dopady zajištění žalobce a) na nezletilého žalobce b). Nezdůvodnil, proč je zajištění v nejlepším zájmu dítěte, nezohlednil zranitelnost žalobce b) a nezabýval se otázkou, zda bude pro žalobce b) v Zařízení pro zajištění cizinců X zajištěna dostatečná péče s ohledem na jeho věk a potřeby. Žalovaný vychází ze zastaralých informací o tomto zařízení – ani toto detenční středisko není vhodným zařízením pro pobyt dětí a jiných zranitelných skupin, stále převažují bezpečnostní prvky vzbuzující dojem vězeňského režimu, zařízení se nachází v odlehle zalesněné oblasti a je obklopeno drátěným plotem. Nemá pak dána možnost volného pobytu cizinců. Při umístění do zařízení mohou zajištění cizinci pouze zkopírovat čísla ze svého mobilního telefonu, který je jim následně zabaven, je jim umožněno provést jeden telefonní hovor v délce tří minut. Dále obdrží přidělený kredit v určité výši a individuální kód umožňující jeho čerpání, který jim má sloužit ke kontaktování rodiny a právního poradenství pomocí dvou telefonních automatů. Kredit je však omezený. Přístup k internetu je značně omezen, v zařízení jsou pouze dva internetové boxy, které lze užívat pouze po omezenou dobu, přičemž některé webové stránky jsou blokovány. Zajištěné osoby mají omezené možnosti komunikace s vnějším světem, což může dále prohlubovat jejich pocity úzkosti a osamění.
6. Rozhodnutí o zajištění nemůže obstát z hlediska jeho délky. I u starších dětí a za relativně dobrých materiálních podmínek shledal ESLP porušení čl. 3 a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále též „Úmluva“) i za situace, kdy zajištění trvalo po dobu podstatně kratší, např. 7 dní. Zajištění žalobce b) nebylo provedeno na co nejkratší nutnou dobu.
7. I na žalobce a) by se mělo hledět jako na nezletilého. Žalobci vznesli obsáhlou argumentaci o neprůkaznosti zjišťování věku žalobce a) a o tom, že žalobce a) proti tomuto posouzení neměl k dispozici žádný opravný prostředek. Závěry o jeho zletilosti nebyly správním orgánem řádně odůvodněny. Správní orgán založil pochybnosti o věku pouze na zcela obecných tvrzeních. S ohledem na skutečnost, že žalobce a) je zjevně na hranici zletilosti, je otázkou, zda mohlo být radiologické vyšetření zápestí vůbec přínosné pro stanovení jeho věku. Radiologické vyšetření jeho nezletilost ani nepotvrdilo, ani nevyvrátilo. Potvrdilo pouze, že žalobce je dospělou osobou z hlediska biologického, tedy s ohledem na stáří jeho těla, z čehož však nelze dovozovat dospělost z hlediska chronologického, tedy s ohledem na jeho kalendářní věk. Psychosociální pohovor pak hovořil ve prospěch jeho nezletilosti, bylo tak možné přistoupit k uplatnění zásady v případě pochybností ve prospěch.
8. Podle žalobců se žalovaný nedostatečně zabýval otázkou, zda je naplnění účelu zajištění alespoň potenciálně možné. V minulosti se proti předávání nezletilých osob do Rumunska opakovaně vyslovily české soudy. Žalovaný nadto nezohlednil skutečnost, že v případě žalobce b) by byla předávána nezletilá osoba. Žalovaný se pouze povrchně zabýval úvahami o tom, zda je předání z hlediska lidskoprávních závazků ČR alespoň potenciálně možné, a nijak nezohlednil nezletilost žalobce b). Žalovaný se možností realizace předání zabýval zcela stručně a uvedl, že z dosavadní činnosti ani z jemu dostupných informací (stanoviska UNHCR, veřejně přístupná judikatura evropských soudů, resp. soudů členských států EU) nevyplývá, že by rumunský azylový systém vykazoval systémové nedostatky. Rumunsko je členským státem EU, z čehož žalovaný dovozuje, že je povinno dodržovat minimální standardy ochrany základních lidských práv, včetně Úmluvy. Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

K tomu žalobci namítali, že uvedené informace jsou pouze zcela obecné, neodkazují na žádné zprávy o zemi původu ani externí zdroje a vůbec nijak se nevěnují postavení zranitelných osob, zejména nezletilých. Žalobci odkázali na judikaturu správních soudů a dokumenty nejrůznějších institucí a uvedli, že již jen nezohlednění nezletilosti žalobce b) je dostatečným důvodem pro konstatování nezákonnosti napadeného rozhodnutí. Žalobci v žalobě zdůraznili velmi špatné podmínky v uprchlickém táboře v Rumunsku. Celá řada veřejně dostupných zdrojů hovoří o tom, že situace v Rumunsku je pro žadatele o mezinárodní ochranu nepříznivá, tím spíše pro nezletilé osoby. Žalovaný v napadeném rozhodnutí nevyšel ze skutečného stavu věci, když si neopatřil aktuální informace o stavu azylového řízení v Rumunsku z různých zdrojů a když nezohlednil aktuální judikaturu správních soudů. Závěr, že transfer žalobců je potenciálně možný, je s těmito zprávami v rozporu. Závěr o možnosti realizace dublinského transferu je nadto nepřezkoumatelný ve vztahu k žalobci b), neboť žalovaný v napadeném rozhodnutí nijak nezohlednil dopady předání na žalobce b) z hlediska nejlepšího zájmu dítěte.

9. Dle žalobců je zajištění opatřením *ultima ratio* a v jejich případě postačovalo uložení mírnějších opatření ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců. Žalovaný měl povinnost zabývat se alternativou k zajištění. Správní orgán měl v případě zajištěné osoby učinit alespoň jeden pokus uložit alternativu zajištění a k samotnému zajištění přistoupit až poté, co by bylo prokázáno, že daná alternativa se ukazuje jako neúčinná. V případě žalobců se nabízela konkrétní alternativa, a to umístění v jednom z pobytových středisek Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, kde by čekali na výsledek dublinského řízení. Žalobcům bylo možno dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců přikázat pobyt v předem určeném místě, tj. v pobytovém středisku, kde by žalobci byli s ohledem na charakter zařízení (včetně např. kontrol při odchodu, povinnosti hlásit odchod na dobu delší než 24 hodin atd.) dostupní pro správní orgán pro pravidelné provedení pobytové kontroly. Žalovaný se touto možností vůbec nezabýval.
10. Z uvedených důvodů navrhli žalobci zrušit napadené rozhodnutí žalovaného pro nezákonnost.
11. Žalovaný ve vyjádření k žalobě vyslovil přesvědčení o zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí a navrhl žalobu zamítnout.

III. Posouzení věci soudem

12. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního; dále též „s. ř. s.“) žalobou napadené rozhodnutí a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Soud o žalobě rozhodl bez jednání dle § 172 odst. 5 zákona o pobytu cizinců.
13. Ze správního spisu bylo zjištěno, že dne 31. 8. 2021 byla vyslána policejní hlídka na adresu Kbelská, Praha 9, kde mělo z nákladního vozu vystoupit šest cizinců, z nichž měl jeden utéct do pole. Hlídka se na místo neprodleně dostavila a na místě našla tři cizince. Jeden z nich anglickým jazykem sdělil, že u sebe nemají žádné doklady. Přijeli nákladním vozem, do kterého nastoupili v Kábulu. Při podání vysvětlení dne 1. 9. 2021 žalobce a) žalovanému mimo jiné sdělil, že se narodil X. V Afghánistánu má celou rodinu, otce, matku, čtyři bratry a jednu sestru. Z Afghánistánu vycestoval s bratrancem - žalobcem b) - a několika dalšími Afghánci. V Afghánistánu se domlouvala nějaká cena za to, že se dostanou do

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Německa, ale zatím nikomu nic neplatil. Chce do Německa, kde chce studovat, chce dobrý život, dobrou budoucnost. Jejich cesta s převaděčem byla přes Pákistán, Írán, Turecko, Řecko, Makedonii, Srbsko, Rumunsko. V každé zemi byli několik dnů, přes hranice se chodilo pěšky a většinou v noci, jinak se občas jelo autem. V Rumunsku je kontrolovala policie, brala jim otisky prstů a pár dnů byli v táboře. V Rumunsku je kontaktoval převaděč a posadil je do kamionu, který měl dorazit do Německa. Během cesty si mysleli, že už jsou v Německu, nechtěli dál za Německo, tak bouchali na kabinu kamionu, řidič zastavil a otevřel jim dveře. Pak vyskákali z kamionu a chytila je policie. Ani neví, v jaké zemi se nachází. Žalobce a) dále sdělil, že nemá žádné dokumenty o svém původu, datum narození ví od své matky. Žádný cestovní doklad nikdy neměl. Cestu přes převaděče zajistili rodiče, mělo se mu zaplatit po příjezdu do Německa. Žalobce a) chtěl cestovat do Německa, má tam tetu z otcovy strany. V České republice (dále jen „ČR“) nemá nikoho. O azyl nikde nežádal, pouze jim v Rumunsku byly odebrány otisky prstů. V Rumunsku nikdo jeho věk neověřoval. Věřili tomu, co jim uvedl. Necestoval do ČR, chtěl do Německa. Neví, že má v Rumunsku podanou žádost o azyl. V Německu chtěl začít studovat a pak začít pracovat, normálně žít. V Afghánistánu chodil do školy až do 7. třídy. O azyl nikde nežádal, chtěl požádat v Německu. Nemá žádné peníze, je svobodný a bezdětný. V Rumunsku neměl žádné problémy, ale nechtěl tam zůstat. Jejich cesta byla do Německa. Ví, že Rumunsko je součástí Evropy. Nikde nic nevlastní, nemá žádné peníze. V ČR je poprvé, chce jet do Německa. Nemá překážku ve vycestování, když budou s bratrancem puštěni, budou pokračovat v cestě do Německa, nechtějí se vracet do Afghánistánu. Obdobně při podání vysvětlení před žalovaným vypovídal i žalobce b).

14. Žalovaný rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-15/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců za účelem předání podle dublinského nařízení. Doba zajištění byla podle § 129 odst. 7 zákona o pobytu cizinců stanovena na 14 dnů od okamžiku omezení osobní svobody. Při vyšetření ve F. n. M. na základě RTG snímku levého zápěstí bylo podle somatického nálezu i závěru rentgenologa uvedeno, že kostní věk žalobce a) odpovídá věku X let. Žalovaný žalobou rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-34/ČJ-2021-000022-MIG rozhodl dle § 129 odst. 7 ve spojení s § 129 odst. 5 zákona o pobytu cizinců o prodloužení doby zajištění o 14 dnů. Žalovaný následně došel k závěru, že žalobce a) je již zletilou osobou, napadeným rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021 č. j. KRPA-226830-46/ČJ-2021-000022-MIG proto rozhodl o zajištění žalobce a) dle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), za účelem předání podle dublinského nařízení, a to na 58 dnů ode dne omezení osobní svobody (tj. od 31. 8. 2021).

K podmínkám zajištění a možnostem uložení zvláštního opatření za účelem vycestování

15. Podle čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení *členské státy mohou zajistit dotyčnou osobu za účelem jejího přemístění podle tohoto nařízení, existuje-li vážné nebezpečí útěku na základě posouzení každého jednotlivého případu, a pouze pokud je zajištění přiměřené a nelze účinně použít jiná mírnější donucovací opatření.*
16. Podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování, policie zajistí na dobu nezbytně nutnou cizince, který neoprávněně vstoupil nebo pobýval na území, za účelem jeho předání podle mezinárodní smlouvy sjednané s jiným členským státem Evropské unie přede dnem 13. ledna 2009 nebo přímo použitelného právního*

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

předpisu Evropské unie; policie na dobu nezbytně nutnou zajistí i provádění cizince v případě, že jeho průvoz nelze z objektivních důvodů dokončit bez nutné přestávky. Podle odst. 2 o zajištění policie neprodleně sepíše záznam obsahující údaje o totožnosti zajištěného cizince, datu, čase a místu zajištění a důvod předání nebo průvozu. Podle odst. 3 nelze-li předání cizince nebo dokončení jeho průvozu uskutečnit ve lhůtě do 48 hodin, a jde-li o průvoz leteckou cestou podle § 152 ve lhůtě do 72 hodin, policie v řízení o zajištění cizince za účelem jeho předání nebo průvozu vydá rozhodnutí, které je prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné. Podle odst. 4 policie rozhodne o zajištění cizince za účelem jeho předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, pouze pokud existuje vážné nebezpečí útěku. Za vážné nebezpečí útěku se zejména považuje, pokud cizinec pobýval na území neoprávněně, vyhnul se již dříve předání do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie, nebo se pokusil o útěk anebo vyjádřil úmysl nerespektovat pravomocné rozhodnutí o přemístění do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie nebo pokud je takový úmysl zjevný z jeho jednání. Za vážné nebezpečí útěku se dále považuje, pokud cizinec, který bude předán do státu vázaného přímo použitelným předpisem Evropské unie přímo nesousedícího s Českou republikou, nemůže oprávněně samostatně do tohoto státu cestovat a nemůže uvést adresu místa pobytu na území. Podle odst. 7 policie v rozhodnutí o zajištění stanoví dobu trvání zajištění s přihlédnutím k předpokládané složitosti přípravy předání nebo průvozu cizince. Je-li to nezbytné k pokračování přípravy předání nebo průvozu, je policie oprávněna dobu trvání zajištění prodloužit, a to i opakovaně. V řízení o prodloužení doby trvání zajištění cizince za účelem předání nebo průvozu je vydání rozhodnutí prvním úkonem v řízení. Odvolání, obnova řízení ani přezkumné řízení nejsou přípustné.

17. V posuzovaném případě žalobci jako afghánští státní příslušníci neoprávněně přicestovali do ČR bez platného víza a cílem jejich cesty bylo Německo. Žalobce a) tudíž neoprávněně vstoupil na území ČR a byl zajištěn postupem předpokládaným zákonem. Daný postup přitom nebyl v rozporu ani s čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy. Důvod pro omezení osobní svobody uvedený v čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy spočívající v omezení osobní svobody „osoby, proti níž probíhá řízení o vyhoštění nebo vydání“, je třeba vykládat tak, že nejde nezbytně pouze o správní řízení ve smyslu § 9 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „**správní řád**“), ale i o jiný postup směřující k předání cizince. Zde lze poukázat na anglické znění dotčeného ustanovení Úmluvy, které nehovoří o osobě, proti níž probíhá „řízení“, ale o osobě, proti níž jsou podnikány kroky s cílem ji vyhostit nebo vydat („*against whom action is being taken with a view to deportation or extradition*“). Rovněž předání cizince podle mezinárodní smlouvy z důvodu jeho neoprávněného pobytu na území lze považovat pro účely výkladu čl. 5 odst. 1 písm. f) Úmluvy za ekvivalentní pojmu „vyhoštění“ (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 24. 7. 2019, č. j. 8 Azs 54/2019-30, body 10 a 11).
18. V případě žalobce a) bezpochyby došlo k naplnění vážného nebezpečí útěku ve smyslu čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení a § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců. Žalobce a) svým dosavadním chováním a nelegálním pohybem v schengenském prostoru skutečně vyvolal zcela reálnou domněnku, že bez zajištění bude pokračovat v cestě do Německa (to ostatně sám výslovně připustil). Do Rumunska se odmítá vrátit a odmítá pokračovat v tamní azylové proceduře. Městský soud v Praze připomíná, že žalobce a) splnil hned několik indicií předpokládaných v § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců pro založení domněnky vážného nebezpečí útěku, tj. pobýval na území neoprávněně; úmysl nerespektovat rozhodnutí o přemístění do Rumunska byl zjevný z jeho jednání; nadto do Rumunska jako Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

do státu přímo nesousedícího s ČR nemůže oprávněně samostatně cestovat a v daném okamžiku nemohl ani uvést adresu místa pobytu na území (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020, č. j. 10 Azs 283/2020-50, bod 16).

19. Žalovaný se možností uplatnění zvláštních opatření za účelem vycestování podrobně zabýval na str. 7 – 8 napadeného rozhodnutí. Ačkoliv zákon umožňuje zajištění cizince za účelem správního vyhoštění jen tehdy, když nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování (§ 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), správní orgán není povinen vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu cizince zajistit, neboť by tak často došlo ke zmaření výkonu správního vyhoštění (viz rozsudek NSS ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011–50). Mírnější opatření je tedy možné účinně uložit pouze v situaci, kdy cizinec může dostát požadavkům těchto opatření a současně není důvod se obávat, že by nezajištěný cizinec mařil výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. V případě žalobce a) je třeba zdůraznit, že neměl vzhledem ke své nemajetnosti a absenci jakýchkoliv sociálních vazeb v ČR žádné předpoklady k naplnění požadavků zvláštních opatření, a především popřel jejich účinnost opakovaným výrokiem o tom, že jeho cílem je Německo. Žalovaný tak správně uzavřel, že v případě žalobce a) uložení žádného ze zvláštních opatření nepřipadalo v úvahu; uložení zvláštního opatření by naopak s největší pravděpodobností došlo ke zmaření realizace předání žalobce a) do Rumunska. Žalobce a) neměl žádné větší finanční prostředky, což ostatně sám uvedl (žalovanému sdělil, že nemá peníze, nemá tady žádné ubytování ani nikoho, kdo by za něj zaplatil), neměl nijak vyřešenou pobytovou situaci v ČR, respektive neměl na území ČR žádné relevantní vazby (bezpředmětná je argumentace žalobců o důvodech, proč žalobci neměli žádné finanční prostředky, ani možnost ubytování v ČR - zásadní pro posouzení možnosti uložení zvláštního opatření je, zda žalobce naplňuje či nenaplňuje podmínky pro jeho uložení, nikoliv proč tomu tak je nebo není). S ohledem na pobytovou historii žalobce a) na území států Evropské unie, kdy opakovaně svévolně přecházel hranice, přičemž při odchodu z Rumunska bez vážného důvodu ani nevyčkal skončení řízení o udělení mezinárodní ochrany, nebylo možné uplatnit zvláštní opatření za účelem vycestování cizince z území podle § 123b zákona o pobytu cizinců (podobně viz rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2020, č. j. 7 Azs 4/2020-59, bod 31).
20. V úvahu s ohledem na shora uvedené nepřicházelo ani žalobci poukazované zvláštní opatření dle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců spočívající v uložení povinnosti zdržovat se v pobytovém středisku. Jak totiž připustil sám žalobce a) při podání vysvětlení před žalovaným, v případě, že by žalovaný nepřistoupil k zajištění, žalobci by pokračovali ve své cestě do Německa. Zajištění žalobce a) proto bylo jedinou možností, jak zabránit zmaření případného předání žalobce a) do Rumunska. Umístění žalobce a) do přijímacího střediska pro žadatele o mezinárodní ochranu nebylo v tomto případě relevantní alternativou k umístění do zařízení pro zajištění cizinců, ostatně žalobce a) nebyl na území ČR žadatelem o mezinárodní ochranu. Protože nešlo o alternativu, nemusel se touto otázkou ani žalovaný ve svém rozhodnutí zabývat (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2020, č. j. 9 Azs 156/2019-68, bod 25; ústavní stížnost proti tomuto rozsudku byla odmítnuta usnesením Ústavního soudu (dále jen „ÚS“) ze dne 22. 6. 2021, sp. zn. IV. ÚS 1721/20, srovnej též rozsudek NSS ze dne 21. 10. 2020, č. j. 6 Azs 41/2020-47).
21. Obstát nemůže odkaz žalobců na rozsudek NSS ze dne 21. 5. 2020, č. j. 7 Azs 417/2019-60 [kde NSS dospěl k závěru, že stěžovatelka splňovala předpoklady pro ukončení jejího zajištění při současném uložení zvláštního opatření podle § 123b odst. 1 písm. d) zákona o Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

pobytu cizinců, spočívajícího v uložení povinnosti zdržovat se ve vhodném přijímacím či pobytovém středisku a být ve stanovené době přítomna za účelem provedení pobytové kontroly], a to pro výraznou odlišnost tam nastalé skutkové situace (nadto týkající se stěžovatelky, jež měla být obětí obchodování s lidmi) od nyní posuzovaného případu. Ta je zřejmá již z citace z bodu 32 rozsudku č. j. 7 Azs 417/2019-60: „*Od počátečního zbavení osobní svobody stěžovatelky se totiž nepochybně výrazně změnila její situace. Propukly u ní psychické problémy související zřejmě s umístěním v ZZC X, které vedly k významnému zhoršení jejího zdravotního stavu (k tomu viz výše rekapitulaci lékařských zpráv). Ostatně i žalovaný v tomto ohledu připustil, že u stěžovatelky lze konstatovat určitou zranitelnost a křehkost, neboť pobyt v zařízení velmi těžko snáší a má dopad na její psychiku. Neshledal však, že by se ve věci zajištění změnila poměry natolik, aby pominuly důvody zajištění.*“ V případě žalobců však podobné potíže zaznamenány ani tvrzeny nebyly.

22. Pokud jde o námitku, že žalovaný nijak nezohlednil zranitelnost žalobců a jejich motiv pro nezákonný vstup a nepřihlédl ke skutečnostem svědčícím v jejich prospěch (důvody opuštění země v důsledku válečného konfliktu, faktická nemožnost opatřit si cestovní doklady), soud uvádí, že zajištění žalobce a) není v rozporu s právními předpisy, jakož ani nedošlo k porušení povinnosti zohlednit zájem dítěte ve smyslu čl. 3 Úmluvy o právech dítěte. Na zákonnost napadeného rozhodnutí pak nemá žádný vliv ani tvrzená faktická nemožnost opatřit si cestovní doklady, jakož ani důvod opuštění země původu [soud připomíná, že žalobce a) byl zajištěn za účelem předání do Rumunska, nikoliv za účelem vyhoštění do země původu]. I kdyby totiž platilo, že žalobce a) skutečně neměl možnost opatřit si nový cestovní doklad a opustil zemi původu z azylově relevantních důvodů, nemělo by to žádný vliv na shora vyslovený závěr, že podmínky pro jeho zajištění dle § 129 zákona o pobytu cizinců a dle čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení byly naplněny, a žalovaný tudíž nepostupoval nezákonně.

K dopadům rozhodnutí na žalobce b)

23. Je nutno odmítnout žalobní námitky, že žalobou napadeným rozhodnutím byl zbaven osobní svobody i žalobce b). Tímto rozhodnutím, jak výslovně vyplývá z jeho výroku, byl totiž zajištěn toliko žalobce a). Na žalobce b) v důsledku zajištění jeho bratrance dopadá pouze § 140 zákona o pobytu cizinců, podle něhož je provozovatel zařízení pro zajištění cizinců oprávněn ubytovat v části s mírným režimem cizince, vůči kterému má zajištěný cizinec vyživovací povinnost nebo jej má v péči, nelze-li zajistit péči o něj jiným způsobem. Pokud k ubytování dojde, pobývá tento cizinec v zařízení v režimu ubytovaného cizince. Zákon také výslovně uvádí, že je-li ubytovaný cizinec schopen uvědomit si omezení spojená s pobytem v zařízení, přihlíží se k jeho projevu vůle. Může přitom zařízení opustit, má-li zajištěnu péči jiným způsobem. Jde-li o nezletilého nebo osobu s omezenou svéprávností, může opustit zařízení jen po písemném souhlasu zákonného zástupce. Ubytovaní žalobce b) tedy v žádném případě nebylo nevyhnutelným důsledkem zajištění jeho bratrance a výrazně záviselo na jeho vůli, resp. vůli zákonných zástupců žalobce b). Jeho péče může být zajištěna i jinak než pobytem v zařízení spolu s bratrancem. Je však také na žalobci a), aby on sám zvážil, která z variant bude v souladu s nejlepším zájmem jeho bratrance. Pokud faktické okolnosti vedou k závěru, že pobyt dítěte v zařízení s jeho bratrancem je v jeho nejlepším zájmu, nejedná se o důsledek přímo vyplývající z rozhodnutí o zajištění žalobce a). Rozhodnutím o zajištění žalobce a) tedy nedošlo k omezení osobní svobody ani práva volného pohybu žalobce b) (srov. rozsudek NSS ze dne Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011-54) - těmto žalobním námitkám proto nelze přisvědčit. Okruh žalobních bodů týkající se toho, že mělo dojít k nezákonné a nepřiměřeně dlouhé detenci žalobce b), je proto zjevně nedůvodný. Stejně tak jsou bezpředmětné obsáhlé úvahy žalobců o mezinárodněprávní úpravě možnosti zajištění (jakož i omezení osobní svobody) dítěte a o tom, zda česká právní úprava je v tomto ohledu v souladu se závazky, jež pro ČR vyplývají z mezinárodního práva.

24. Žalobce b) však měl podle § 27 odst. 2 správního řádu právo účastnit se správního řízení, z něhož žalobou napadené rozhodnutí vzešlo, neboť mohl být tímto rozhodnutím přímo dotčen na svém právu na rodinný život. Právě na právu na rodinný život mohl být žalobce b) žalobou napadeným rozhodnutím zkrácen, v důsledku čehož byl také aktivně legitimován k podání žaloby proti tomuto rozhodnutí [ostatně i v žalobou napadeném rozhodnutí žalovaného byl žalobce b) zcela správně označen jako účastník řízení], srov. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2011, č. j. 7 As 103/2011-54.
25. Žalobou napadeným rozhodnutím nedošlo k pochybení spočívajícímu v nezohlednění nejlepšího zájmu dítěte – žalobce b). Danou otázkou se zabýval i žalovaný na str. 11 – 13 svého rozhodnutí, kde podrobně odůvodnil, proč je Zařízení pro zajištění cizinců X vhodné pro umístění rodin s dětmi, tedy i žalobce b), který cestuje ve společnosti svého bratrance, žalobce a).
26. Z napadeného rozhodnutí je jednoznačně seznatelné, z jakých důvodů zajištění žalobce a) žalovaný nepovažuje za rozporné s nejlepším zájmem nezletilého žalobce b). Soud se s hodnocením žalovaného plně ztotožňuje a doplňuje následující. Jak plyne ze shora uvedeného, zajištěn byl toliko žalobce a), přičemž v jeho případě nepochybně byly naplněny podmínky pro vážné nebezpečí útěku ve smyslu § 129 odst. 4 zákona o pobytu cizinců a čl. 28 odst. 2 dublinského nařízení. Za přijetí argumentace žalobců by fakticky nebylo možno zajistit žádného cizince, u něhož by existovalo vážné nebezpečí útěku, jestliže by takový cizinec představoval doprovod nezletilého dítěte. Takové důsledky však zjevně nejsou v souladu s cílem dublinského systému, jenž má vést ke stanovení jasné a proveditelné metody umožňující rychlé určení členského státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a k racionalizaci posuzování žádostí o mezinárodní ochranu v rámci Evropské unie vyznačující se absencí vnitřních hranic (srov. rozsudek NSS ze dne 16. 12. 2020, č. j. 2 Azs 238/2020-37, bod 17). Žalobci nespecifikovali, z jakých důvodů by bylo v nejlepším zájmu žalobce b) pokračovat v (protiprávní) cestě do Německa [k čemuž by zjevně došlo, pokud by žalobce a) nebyl zajištěn - tím se ostatně žalobci vůbec netajili]. Městský soud v Praze podotýká, že Zařízení pro zajištění cizinců X je vybaveno pro pobyt zranitelných osob (viz rozsudky NSS ze dne 13. 11. 2019, č. j. 6 Azs 170/2019-50, publ. pod č. 3982/2020 Sb. NSS, nebo ze dne 27. 8. 2020, č. j. 4 Azs 461/2019-49, bod 27). Není pochyb o tom, že žalobci b) se zde dostane dostatečně kvalitní péče, včetně případné lékařské péče.
27. Zajištění žalobce a), jež zasáhlo i do právní sféry nezletilého žalobce b), nebylo v rozporu s judikaturou ESLP, na niž hojně odkazovali žalobci ve své žalobě. ESLP v minulosti opakovaně shledal porušení článku 3 Úmluvy ve vztahu k zajištění dětí doprovázejících své rodiče (rozsudek ze dne 13. 12. 2011, K. a ostatní proti Belgii, stížnost č. 15297/09; rozsudek ze dne 19. 1. 2010, M. a ostatní proti Belgii, stížnost č. 41442/07; a rozsudek ze dne 19. 1. 2012, P. proti Francii, stížnost č. 39472/07 a 39474/07), z důvodu společného působení tří faktorů: „nízkého věku dětí, délky zajištění a neuzpůsobeného typu zařízení“ (§ 46 rozsudku A. M. a ostatní proti Francii). Porušení povinností ze strany členských států Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Rady Evropy se zpravidla dělo ve vztahu k velmi malým dětem. Zajištění dětí však ani tady neporušuje čl. 3 Úmluvy automaticky, jak se snad domnívají žalobci, ale vždy se zřetelem na konkrétní okolnosti případu (srov. k tomu např. rozsudek ze dne 7. 12. 2017, S. F. a ostatní proti Bulharsku, stížnost č. 8138/16, §§ 78-83). Např. v případě M. a ostatní proti Belgii bylo stěžovatelům sedm měsíců, tři a půl roku, pět let a sedm let; zadržení byli po dobu jednoho měsíce. ESLP vzal v potaz jejich věk, délku zadržení, skutečnost, že detenční zařízení nebylo vhodné pro děti, a též lékařskou zprávu, že děti měly v důsledku pobytu v detenčním centru závažné psychické problémy. Právě tyto okolnosti odůvodnily porušení čl. 3 Úmluvy. Stěžovatelé ve věci K. a ostatní proti Belgii byli naproti tomu podstatně starší: bylo jim třináct, jedenáct a osm let a doba detence činila čtyři měsíce. ESLP zde vzal v potaz vyšší věk dětí, jakož i to, že zde nebyl žádný důkaz o stresu či jiné psychické újmě v zajišťovacím centru. Přesto ESLP dovedl porušení čl. 3 Úmluvy, a to s ohledem na (a) nevhodnost detenčního centra pro děti, (b) děti byly zcela odděleny od otce, který byl zatčen na Srí Lance, (c) jejich matka, která s nimi byla zajištěna v centru, nebyla s to o děti náležitě pečovat, (d) délku detence.

28. Instruktažní rovněž je, jak ESLP shrnul svou judikaturu proti Francii z roku 2016 – R. M. a další proti Francii (stížnost č. 33201/11, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), A. B. a další proti Francii (stížnost č. 11593/12, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), A. M. a ostatní proti Francii (stížnost č. 24587/12, rozsudek ze dne 12. 7. 2016), R. K. a další proti Francii (č. 68264/14, rozsudek ze dne 12. 7. 2016) a R. C. a V. C. proti Francii (stížnost č. 76491/14, rozsudek ze dne 12. 7. 2016). V této pětici rozsudků proti Francii řešil ESLP stížnosti dětí mezi čtyřmi měsíci a čtyřmi roky, které byly zajištěny na dobu mezi sedmi a osmnácti dny. ESLP v těchto věcech upozornil na individuální okolnosti každého případu. Jedno zařízení bylo umístěno hned vedle přistávací dráhy letiště, takže byli stěžovatelé vystaveni vysokému hluku; v jiném zařízení nebyly děti dostatečně odděleny od části zařízení pro dospělé, byly vystaveny celodenním hlasitým hlášením z reproduktorů atd. (viz shrnutí ve věci S. F. a další proti Bulharsku, č. 8138/16, rozsudek ze dne 7. 12. 2017, § 83). Rozsudek ve věci S. F. a další proti Bulharsku se týkal zajištění v době vrcholící evropské migrační krize v roce 2015, šlo o zajištění pěti občanů Iráku, manželů a jejich tří synů, šestnáct let, jedenáct let a jeden a půl roku. ESLP jako porušení čl. 3 Úmluvy dovedl zajištění v detenčním centru ve V., kde po příjezdu byli stěžovatelé prohledáni a následně zbaveni všech svých osobních věcí včetně plen, dětské lahve a mléka pro jejich roční dítě. Po umístění do cely nedostali žádné jídlo ani pití a nebylo jim dovoleno jít na toaletu. Protože v cele nebyla ani žádná nádoba, museli konat potřebu na podlahu. Podmínky panující v zajišťovacím zařízení byly celkově velmi špatné a nelze je považovat za vyhovující ani pro krátký pobyt pro děti ve věku rok a půl, jedenáct let a šestnáct let. Podrobné shrnutí judikatury ESLP v těchto věcech viz v rozsudku NSS ze dne 21. 3. 2019, č. j. 10 Azs 316/2018-60, publ. pod č. 3876/2019 Sb. NSS.
29. Skutkové okolnosti, za něž byla francouzská vláda kritizována, zejména nadměrná hlučnost ve venkovních i vnitřních prostorách, se však značně liší od prostředí lesů poblíž CHKO K., obklopujících Zařízení pro zajištění cizinců X (srov. rozsudek NSS ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 167/2018-72). Toto zařízení pak má nesrovnatelně lepší podmínky pro zajištění cizinců a pobyt nezletilých dětí, než jaké panovaly podle shora odkazovaného rozsudku ESLP (stížnost č. 8138/16, rozsudek ze dne 7. 12. 2017) v detenčním centru ve V.
30. Zařízení X je zařízením, jež primárně slouží k zajištění cizinců pro účely správního vyhoštění. S přítomností dětí, resp. rodin s dětmi, v tomto zařízení se nicméně počítá v Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

zákoně o pobytu cizinců, což se odráží v povinnostech brát ohled na různé věkové kategorie při nabídce kulturního, sportovního a dalšího vyžití či při odděleném umístění nezletilých. Z informací o konkrétních podmínkách v tomto zařízení (popsány např. v nálezu ÚS sp. zn. III. ÚS 3289/14) lze vypožarovat snahu o reflexi potřeb dětí (vnitřní dětské centrum, venkovní hřiště, výlet dětí mimo zařízení). Dle názoru NSS i ÚS nelze usuzovat na to, že jsou bez dalšího natolik nevyhovující, že bude pobyt dětí v tomto zařízení vždy představovat špatné zacházení ve smyslu čl. 3 Úmluvy (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 17. 4. 2020, č. j. 9 Azs 156/2019-68, bod 26). Špatné zacházení pak dle závěru Městského soudu v Praze nepředstavují ani nutné bezpečnostní prvky a dozor úředních osob (bez toho by se fakticky nemohlo jednat o zajištění) či omezená možnost telefonování a přístupu k internetu. Už fakt, že žalobci poukazují na to, že mají, byť omezený, přístup k telefonu či internetu, svědčí o zjevně vysoké úrovni Zařízení pro zajištění cizinců X, jež je nesrovnatelně vyšší než v případech, o nichž pojednávala shora odkazovaná rozhodnutí ESLP.

31. I judikatura NSS a krajských soudů, na niž žalobci upozornili, se převážně týkala skutkově odlišných situací, totiž rodin s velmi malými dětmi, pro které bylo třeba vytvořit zvláštní podmínky. Pokud pak jde o rozsudek NSS ze dne 16. 7. 2020, č. j. 2 Azs 230/2019-60, zde se na rozdíl od posuzované věci jednalo o situaci, kdy zajištěn byl i nezletilý stěžovatel b); rozhodnutí policie bylo rušeno z důvodu nedostatečného odůvodnění délky zajištění s tím, že stěžovatel b) je nezletilou osobou, a policie se nezabývala tím, zda je zbavení osobní svobody po danou dobu přiměřené a v souladu s jeho nejlepším zájmem. V nyní projednávané věci však žalobce b) zajištěn nebyl a žalovaný se dostatečně zabýval tím, zda zajištění žalobce a) je v nejlepším zájmu nezletilého žalobce b). Ani rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54 není pro danou věc případný, neboť v oné věci byl jeden ze zajištěných žalobců v okamžiku vydání rozhodnutí o zajištění nezletilý, což žalovaný v napadeném rozhodnutí vůbec nezohlednil, naproti tomu v posuzované věci žalobce b) zajištěn nebyl a žalovaný se dopadem rozhodnutí na žalobce b) a naplněním nejlepšího zájmu dítěte zabýval.
32. Relativně vysoký věk nezletilého žalobce b) blížící se hranici zletilosti, vysoké standardy péče, jichž se mu může dostávat v Zařízení pro zajištění cizinců X, jakož i nikterak nepřiměřená délka zajištění žalobce a) (po vydání napadeného rozhodnutí stanovena na 58 dní od omezení svobody) ve svém souhrnu vedou k jednoznačnému závěru, že nedošlo k porušení čl. 3 Úmluvy ani k nerespektování zájmu dítěte vyplývajícího z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte.

K pochybnostem o nezletilosti žalobce a)

33. Žalovaný původně zajistil žalobce v souladu s § 129 odst. 5 větou druhou zákona o pobytu cizinců, po provedeném šetření uzavřel, že žalobce a) je zletilou osobou, proto vydal napadené rozhodnutí o zajištění žalobce a) podle § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců.
34. Otázka, zda cizinec, kterého policie hodlá zajistit, je nezletilý, má pro posouzení zákonnosti jeho zajištění zcela zásadní význam. Nezletilého cizince bez doprovodu lze totiž zajistit pouze z omezených důvodů – při existenci důvodného nebezpečí, že by mohl ohrozit bezpečnost státu nebo narušit veřejný pořádek, a je-li to v jeho zájmu v souladu s Úmluvou o právech dítěte.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

35. Konkrétní postup určování věku zákon o pobytu cizinců neupravuje. Český právní řád upravoval původně pouze možnost využít lékařského vyšetření za účelem určení věku žadatele o mezinárodní ochranu. Tuto úpravu lze nalézt v § 89 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, podle něhož platí: *Je-li žadatelem o udělení mezinárodní ochrany nezletilá osoba bez doprovodu a jsou-li důvodné pochybnosti o jí udávaném věku, provede se za účelem zjištění jejího věku lékařské vyšetření. Odmítne-li nezletilá osoba bez doprovodu provedení lékařského vyšetření, bude na ni ministerstvo pohlížet jako na zletilého žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Pokud lékařské vyšetření za účelem zjištění věku podle věty první není průkazné, ministerstvo pohlíží na žadatele o udělení mezinárodní ochrany jako na nezletilou osobu bez doprovodu.* Důvodová zpráva k zákonu č. 379/2007 Sb., který vedl k doplnění uvedeného ustanovení do zákona o azylu, konkrétně počítá s lékařským vyšetřením formou rentgenu zápěstí ruky. S možností využít k určení věku žadatele o mezinárodní ochranu lékařské vyšetření výslovně počítá i směrnice č. 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany („**procedurální směrnice**“, viz čl. 25 odst. 5).
36. Zákon o pobytu cizinců byl s účinností ke dni 1. 8. 2019 novelizován (zákonem č. 176/2019 Sb.), podle důvodové zprávy měla novela za cíl přiblížení s úpravou v zákoně o azylu (§ 89) v otázce provádění úkonů směřujících k určení věku cizince.
37. Podle 129 odst. 5 věty třetí, čtvrté a páté zákona o pobytu cizinců *policie zahájí úkony ke zjištění věku nezletilého cizince bez doprovodu bezodkladně po jeho zajištění. Odmítne-li nezletilý cizinec bez doprovodu provedení úkonů ke zjištění věku, hledí se na něj jako na zletilého cizince. Pokud výsledky zjišťování věku nejsou průkazné, hledí se na cizince jako na nezletilého cizince bez doprovodu.*
38. Na mezinárodní úrovni sice zaznívají hlasy, které upozorňují, že určování věku pomocí kostních zkoušek je nevhodné a nespolehlivé [viz například rozhodnutí Evropského výboru pro sociální práva ve věci European Committee for Home-Based Priority Action for the Child and the Family (EUROCEF) proti Francii (rozhodnutí ze dne 24. 1. 2018, stížnost č. 114/2015) nebo rozhodnutí Výboru pro práva dítěte (rozhodnutí ze dne 27. 9. 2018, č. CRC/C/79/D/11/2017 ve věci N. B. F., bod 12.6)]. Na druhou stranu česká vnitrostátní judikatura k zajišťování cizinců podle zákona o pobytu cizinců obecně tuto možnost nevylučuje [viz rozsudek NSS ze dne 20. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46, nebo rozsudek ze dne 30. 3. 2017, č. j. 2 Azs 38/2017-28]. Zároveň však uznává, že výsledky vyšetření tzv. kostního věku mohou mít ve vztahu ke zjišťování skutečného (tj. kalendářního) věku cizince různou míru průkaznosti.
39. V rozsudku ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020-46, NSS mimo jiné uvedl: „*Zákon o pobytu cizinců žádný postup při určování věku nestanoví. Obecně však platí, že není důvod vyloučit výsledek lékařského vyšetření jako důkazní prostředek při určení věku cizince; navíc ho výslovně předpokládá související právní úprava pro případy zjišťování věku žadatele o mezinárodní ochranu – viz § 89 odst. 3 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Konkrétní metody, které ke zjištění věku vedou, zde stanoveny nejsou. Jde o odbornou (nikoli právní) otázku, na kterou v tuto chvíli rozhodně nelze poskytnout tak jednoznačnou odpověď, jak to učinil krajský soud. Jeho úvahy je nezbytné korigovat, neboť nejsou založeny na dostatečně podložených závěrech o podstatě metod TW3 a GP, jejich limitech a z toho plynoucí vypovídací hodnotě výsledků.*“ V uvedeném rozsudku NSS dále citoval obecně dostupnou praktickou příručku k posuzování věku, kterou vypracoval Evropský podpůrný úřad pro otázky azylu (EASO – European Asylum Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Support Office, druhé vydání, 2018). V ní je – s poukazem na odbornou literaturu – k výše uvedeným metodám vysvětleno, že je vyhodnocován tvar, velikost kostních částí a stupeň osifikace epifýzy právě pomocí rentgenu ruky, který je porovnán: a) podle radiologického atlasu, který obsahuje standardní snímky příslušného věku a pohlaví k určení vývojového stadia; referenční publikací se stal atlas Greulich a Pyleho (dále též jako „metoda GP“) – tato metoda je výsledkem studie z roku 1935, b) podle jednotlivých kostí, kde je stupeň zralosti určován u jednotlivých kostí a kombinuje se pro účely výpočtu celkového stadia zralosti, což se opírá o přístup Tannera-Whitehouse (TW), který je aktuálnější a dostupný ve třech vydáních (dále též jako „metoda TW3“). Následně pak NSS uvedl, že *„nepopírá, že i metoda GP může být použita při odhadu kostního věku, avšak má pochyby, že je metodou nej přesnější, resp. přesnější než metoda TW3, která odděleně hodnotí jednotlivé kosti. Ostatně to, že celosvětově užívanou metodou první volby je metoda TW3, potvrzuje i odborné stanovisko doc. RNDr. H. K., CSc.“* Rozsudek následně s odkazem na judikaturu švýcarského Federálního správního soudu poukázal na to, že výsledek vyšetření zápěstní kosti má omezenou autoritativní hodnotu – zvláště po dosažení věku X let je důkazní hodnota vyšetření nižší a nelze z ní jednoznačně usuzovat na skutečný věk. Zjištěný výsledek vyšetření věku tak nemůže výpověď dotčeného cizince zpochybnit, ledaže by byl zjištěný věk o tři a více let vyšší oproti cizincem udávanému věku. Jako jediný důkaz se tak výsledek vyšetření kostního věku uznává, jestliže by odchylka oproti udávanému věku byla vyšší než tři roky. Kromě toho je podle rozsudku pátého senátu potřeba si uvědomit, že se obě uvedené metody zakládají na srovnávacím materiálu, u něhož je nezbytné zohlednit i jiný socio-ekonomický a geografický původ posuzovaných osob. Nejvyšší správní soud proto uvedl, že by bylo namístě, aby si policie, příp. Ministerstvo vnitra v rámci metodické činnosti opatřilo odborně podložený závěr o podstatě metod TW3 a GP, včetně toho, do jaké míry je možné z jejich výsledků platně vycházet, a za jakých okolností je nutné je doplnit (viz bod 44 rozsudku pátého senátu). NSS proto k otázce posuzování věku obecně uzavřel, *„že se musí jednat o rychlý postup, který může zahrnovat též lékařské vyšetření, u něhož ovšem nelze – v závislosti na užití metodě – vyloučit určitou míru chybovosti či odchylky; podle okolností tedy může být vhodná i jeho kombinace s psychosociálním hodnocením dotčeného cizince na základě jeho pohovoru se sociálním pracovníkem či psychologem.“*

40. Aktuální rozhodnutí NSS, které též řeší tuto problematiku, je např. rozsudek ze dne 10. 6. 2021, č. j. 1 Azs 1/2021 - 38, v odůvodnění tohoto rozhodnutí je zmíněna i zpráva doc. RNDr. K., CSc., podle které metoda GP má přesnost 0,5 až 1 rok. Na konci hormonálního dětství se u zcela zdravých jedinců může kostní věk a kalendářní věk lišit až o 2 roky (plus 2 roky rychle zrající, minus 2 roky pozdě zrající jedinci). Též podle vyjádření k hodnocení kostního věku u jedinců bez průkazu totožnosti vypracovaným dne 8. 12. 2020 Mgr. et Mgr M., Ph.D. a RNDr. Z., CSc. z ambulance klinické a lékařské antropologie F. n. v M. ani jedna z výše uvedených metod (TW3, GP) není pro určení kalendářního věku u jedinců na hraně zletilosti vhodná a v případech, kdy kostní věk podle metody GP odpovídá X letům, nelze vyloučit, že v případě urychlené puberty se jedná o jedince ve věku 17 - 17,5 let. Vzhledem k tomu, že skutečnosti plynoucí z vyjádření doc. RNDr. K. a z vyjádření CSc. Mgr. et Mgr M., Ph.D. a RNDr. Z., CSc. byly již mnohokrát zmiňovány judikaturou NSS, nejsou nijak zpochybňovány žádnou ze stran, soud tyto listiny jako nadbytečný důkaz neprovedl (i s ohledem na krátkou lhůtu, ve které musí rozhodnout).
41. K lékařským metodám používaným pro určení věku je vhodné dále doplnit, že metoda GP nebyla původně vyvinuta s cílem určit chronologický věk mladých. Metoda GP i TW3 má Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

nižší vypovídací hodnotu u osob jiného geografického původu než z Evropy či Ameriky (viz též nález ÚS ze dne 7. 7. 2021 sp. zn. II. ÚS 482/21). Výbor pro práva dítěte ve své praxi několikrát konstatoval ve vztahu k metodě GP, že existuje rozsáhlé množství informací, které naznačují, že tato metoda není přesná, má velkou chybovost a není vhodná k použití jako jediná metoda k určení chronologického věku mladé osoby, která tvrdí, že je nezletilá (viz např. oznámení ve věci NBF proti Španělsku ze dne 18. 2. 2019 č. CRC/C/79/D/11/2017, bod 12.6; oznámení ve věci A.L. proti Španělsku z 10. 7. 2019, bod 12.7).

42. Žalovaný v projednávané věci provedl několik úkonů ke zjištění věku žalobce a), jejichž výsledky následně vzájemně hodnotil. Dne 1. 9. 2021 byl žalobce a) za přítomnosti pracovnice OSPOD a tlumočnice do jazyka paštského ambulantně vyšetřen ve F. n. M., Oddělení urgentního příjmu a LSPP dětí, kdy byl cizinci proveden RTG, za účelem zkoumání jeho kostního věku a následně bylo provedeno lékařské vyšetření dětským lékařem. Dětský lékař MUDr. C. dne 1. 9. 2021 vydala předběžnou lékařskou zprávu se závěrem, že na základě pediatrického vyšetření odhaduje věk cizince starší X let. Dne 2. 9. 2021 byla vydána lékařská zpráva, kde bylo uvedeno, že cizinec podle somatického nálezu i dle závěru rentgenologa věk dítěte odpovídá X rokům. Kostní věk dle atlasu GP-Z odpovídá věku X let, epifyzární štěrby jsou uzavřeny.
43. Žalobce a) byl též podrobně k otázce věku vyslýchán. Dne 1. 9. 2021 byl za přítomnosti tlumočnicka do paštského jazyka sepsán protokol o podání vysvětlení, žalobce a) zde uvedl, že se narodil X v Afganistánu, k výslovnému dotazu, zda viděl někdy svůj rodný list, uvedl, že nemá žádné dokumenty, datum narození ví od své matky. Dále dne 10. 9. 2021 byl s žalobcem a) prostřednictvím videokonferenčního zařízení za přítomnosti tlumočnicka do jazyka paštského a za přítomnosti pracovnice OSPOD sepsán protokol o podání vysvětlení, kde uvedl, že narozeniny slaví v X, neví však přesné datum, zda to bylo X. či X. Nově uvedl, že rodný list má, zašle jej bratr, který pojede do Kábulu. Rodný list byl zaslán žalovanému dne 17. 9. 2021. V Rumunsku žalobce a) uváděl datum narození X, dle rumunského dokladu, žalobce a) k tomu uvedl, že uváděl X let a že si to asi sami napsali. Žalobce a) uvedl, že nežádal v Rumunsku o azyl, pouze mu byly odebrány otisky prstů a v Rumunsku strávil 6 dnů v táboře. Dle shody v databázi Eurodac bylo zjištěno, že cizinec o azyl žádal. Správní orgán byl názoru, že žalobce a) neuváděl pravdivé informace, jelikož se jeho výpovědi rozcházejí, tvrzení cizince o věku považoval za účelové, jelikož chce, aby na něj bylo pohlíženo jako nezletilého, a tím by pro něj bylo snazší získat oprávnění k pobytu.
44. Žalovaný též vyžádal posouzení zralosti žalobce a) pohovorem se sociálním pracovníkem. Dne 9. 9. 2021 byla správnímu orgánu doručena zpráva ze Správy uprchlických zařízení Ministerstva vnitra, na základě sociálního šetření v Zařízení pro zajištění cizinců X ze dne 8. 9. 2021, kde je popsána cestovní anamnéza žalobce a), sociální anamnéza a v závěru posouzení chování, kde je uvedeno, že dle subjektivního názoru sociálního pracovníka chování klienta odpovídá spíše jedinci v pubertě.
45. Konečně bylo žalovaným vyžádáno i odborné vyjádření z odvětví antropologie. Dne 22. 9. 2021 obdržel žalovaný z Kriminalistického ústavu, odboru přírodovědného zkoumání, oddělení speciální biologie, odborné vyjádření z oboru kriminalistiky odvětví antropologie, dle rentgenového snímku byl vyhodnocen stav osifikace sternálního konce levé klíční kosti. Použita byla klasifikace podle Schmeling et al. (2004) v modifikaci Kellinghaus et al. (2010), kdy předmětem zkoumání byl rentgenový snímek levé klíční Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

kosti. Podle této zprávy stav osifikace sternálního konce levé kosti klíční odpovídal stupni 3b, který se vyskytuje ve věku nad X let, za předpokladu, že u jedince nedošlo ke kostní retardaci (opoždění vývoje v důsledku některých onemocnění). Na základě výše uvedených skutečností lze konstatovat, že věk osoby zobrazené na předloženém rentgenovém snímku leží v intervalu X - X let. Žalovaný po zhodnocení těchto okolností dospěl k závěru, že žalobce a) je osobou starší 18 let.

46. Je třeba respektovat závěr soudní praxe, podle které se kostní věk a skutečný věk cizince může lišit. V tomto případě u první metody mezi zjištěným kostním věkem (X let dle závěru MUDr. C. – metoda GP-Z) a tvrzeným skutečným věkem (X let a X měsíců), vznikla odchylka významná, avšak nikoli vyšší tří let, žalovaný proto zcela správně a v souladu s judikaturou přistoupil k dalšímu zkoumání. Dále dle rentgenu klíční kosti hodnocené podle metody Schmeling, Kellinghaus byl věk žalobce stanoven v intervalu X - X let, za předpokladu že nedošlo ke kostní retardaci. Žalobci k této metodě namítali, že žalovaný měl zohlednit limity této metody, jako je nutnost výběru kvalifikovaného personálu a potřebu volby nejlepšího radiografického snímku. Žalobci též uváděli, že se metoda osifikace mediálních epifýz klíční kosti k posouzení zletilosti doporučuje, nicméně výsledky naznačují, že je obtížné identifikovat pět stádií osifikace, k tomuto byl přiložen důkaz v anglickém jazyce. Soud tento důkaz neprovedl, když z časových důvodů nebylo v silách soudu zajistit překlad tohoto dokumentu a provést ho při jednání, zároveň však tvrzení, která jím měla být prokázána, soud nezpochybňuje a vyplývají též z judikatury k problematice určování věku. Je již všeobecně známou skutečností, že v současné době není k dispozici vědecká metoda, která by zcela jednoznačně a ve všech případech dokázala přesně určit věk osob. Potřeba, aby odborná vyjádření ke stanovení věku lékařskou metodou zpracovávali kvalifikovaní pracovníci, po pečlivém výběru vhodného materiálu, je zřejmá, a to nejen při použití metody Schmeling, Kellinghaus, ale i při použití dalších podobných metod. Zároveň žalobci neuvádějí žádné konkrétní okolnosti, kterými by odbornost a erudici autorů odborného vyjádření (pracovníků Kriminalistického ústavu, odboru přírodovědného zkoumání, oddělení speciální biologie) zpochybňovali. Žalobci ani netvrdí, že by v případě této metody bylo třeba počítat s určitou konkrétní odchylkou od skutečného věku. Námitka žalobců, že v odborných kruzích je i metoda Schmeling, Kellinghaus považována za rozpornou z hlediska přínosu pro určování věku, by podle názoru soudu mohla být důvodná, pokud by šlo o nízkou odchylku odhadu věku od věku 18 let a zároveň šlo o jedinou metodu, kterou by žalovaný bral v potaz, což v projednávaném případě nenastalo. Zde soud doplňuje, že by bylo vhodné, aby si policie, příp. Ministerstvo vnitra, v rámci metodické činnosti opatřilo odborně podložený závěr o podstatě metody Schmeling, Kellinghaus, včetně toho, do jaké míry je možné z jejích výsledků platně vycházet, a za jakých okolností je nutné ji doplnit, když tyto údaje nebyly součástí spisu, ani součástí odborného vyjádření – vyjma informace v odborném vyjádření, že závěry jsou platné za předpokladu, že u posuzovaného jedince nedošlo ke kostní retardaci.

47. Soud konstatuje, že mezi tvrzeným věkem a odhadnutým věkem dle této metody je 2 roky a X měsíců, resp. 5 let a X měsíců. Pediatr po vyšetření žalobce a) odhadl věk žalobce a) na X let. Žalovaný naplnil požadavky judikatury, když nepoužil toliko jednu metodu (potřebu použití více metod zdůrazňovali žalobci též v žalobě), dokazování doplnil o pohovor se sociálním pracovníkem. Žalovaný správně přihlédl i k rozporům ve výpovědi žalobce a) a odlišným informacím, které správním orgánům poskytoval, a to jak ve

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

správním řízení před žalovaným, i ve srovnání s údaji poskytnutými orgánům v Rumunsku.

48. K vysvětlení žalobců, že v Rumunsku nejsou k dispozici tlumočníci, proto mohly být některé údaje zaznamenány nepřesně, soud konstatuje, že v případě výpovědi obou žalobců nebyly tvrzeny jakékoli potíže s tlumočením, žalobci vypověděli, že věk uvedli, rumunské orgány jej zaznamenaly, věk žalobců nezpochybňovaly. Žalobce b) při výslechu výslovně sdělil, že tlumočník k dispozici byl. Soud nesdílí názor žalobců, že k závěru o věrohodnosti postačuje, že žalobce a) konzistentně tvrdil věk X let a že není rozhodné, pokud uváděl různá data narození. Soud má dále za to, že závěry žalovaného o věku žalobce ob stojí i bez zohlednění údajů uváděných žalobcem a) v azylovém řízení v Rumunsku.
49. Pokud pak jde o závěr ze sociálního šetření o tom, že chování žalobce a) „odpovídá spíše jedinci v pubertě“, soud konstatuje, že dané závěry třeba vnímat v kontextu dalších závěrů sociálního pracovníka o žalobci a) („Na začátku sociálního pohovoru uvedl, že neumí číst a psát, ale po delší době, když opadla ostražitost klienta, tak na papíře psal například jména sourozenců, jejich věk atd. Klient je komunikativní, aktivní v rozhovoru, přirozený vůdce pro svého bratrance.... Dokázal se orientovat v situaci, ve které se s bratrancem ocitli, pořád dokola opakoval, že nechce být vrácen do Rumunska. Také opakoval, že bez svého bratrance nikam neodejde, že za něj má odpovědnost.“), které svědčí spíše o vyspělosti žalobce a) a o nevěrohodnosti některých jeho tvrzení, „chování v pubertě“ tedy mohlo být s ohledem na shora uvedené i předstíráno.
50. Co se týče fotokopie dokladu předloženého žalobcem a), soud konstatuje, že se žalovaný mohl k rodnému listu žalobce vyjádřit pregnantěji, nicméně pochybnosti žalovaného o relevanci tohoto důkazu vyplývají z odůvodnění na str. 4 napadeného rozhodnutí, kde žalovaný rekapituluje vyjádření žalobce a), včetně vyjádření k osobním dokumentům, konstatuje, že rodný list byl žalovanému zaslán, uzavírá však, že tvrzení žalobce a) o nezletilosti považuje za účelové. K tomuto soud konstatuje, že ani tento dokument předložený žalobcem a) nemůže zvrátit závěr o zákonnosti napadeného rozhodnutí. Jedná se totiž o nekvalitní fotokopii, z níž nelze mnoho vyčíst (srov. podobně rozsudek NSS ze dne 21. 12. 2020, č. j. 10 Azs 283/2020-50, bod 12). Navíc lze pochybovat o tom, že daný doklad, i kdyby byl dostatečně čitelný, skutečně představuje rodný list žalobce a); jak totiž plyne z protokolu o podání vysvětlení ze dne 1. 9. 2021, žalobce a) na dotaz, zda někdy viděl svůj rodný list, odpověděl záporně, že nemá žádné dokumenty o svém původu.
51. Soud tak k této problematice uzavírá, že věk žalobce a) byl zjišťován nejen lékařskými metodami, nýbrž i metodami nelékařskými (psychologicko-sociální šetření, resp. pohovor) a žalobce a) měl možnost se ke všem provedeným důkazům vyjádřit, čímž byly plně respektovány i závěry nálezu ÚS ze dne 7. 7. 2021 sp. zn. II. ÚS 482/21. V řízení byly zohledněny limity použitých metod vyšetření, byly hodnoceny všechny dostupné okolnosti a lze aprobovat závěr žalovaného, že žalobce a) je zletilou osobou, námitka, že mělo být aplikováno ust. § 129 odst. 5 věty poslední zákona o pobytu cizinců, tak není důvodná.
52. Pokud bylo namítáno, že žalobce a) neměl k dispozici opravné prostředky přímo proti výsledkům odborných vyšetření, soud konstatuje, že žalobce a) měl možnost se k výsledkům vyjádřit v průběhu správního řízení, opravný prostředek pak představuje sama žaloba proti napadenému rozhodnutí o zajištění, kde žalobce a) má možnost uvádět námitky i proti závěrům žalovaného k posouzení věku, což ostatně také v žalobě na str. 11

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

až 19 rozsáhle učinil, absence samostatného opravného prostředku proti závěrům odborných vyjádření nezákonnost napadeného rozhodnutí nezpůsobuje.

K námitce nepřiměřené délky zajištění

53. Podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců *doba zajištění nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. V případě cizince mladšího 18 let nebo rodiny s nezletilými dětmi nesmí doba zajištění překročit 90 dnů.*
54. Žalobce a) byl nejprve zajištěn podle ustanovení § 129 odst. 5 věty druhé zákona o pobytu cizinců, rozhodnutím ze dne 1. 9. 2021 žalovaný zajistil žalobce a) nejprve pouze na 14 dní. Poté, co se otázku jeho zletilosti nepodařilo vyjasnit, žalovaný rozhodnutím ze dne 12. 9. 2021 prodloužil dobu trvání zajištění o dalších pouhých 14 dní. Poté již dospěl k závěru, že žalobce a) je zletilý, a proto ho napadeným rozhodnutím ze dne 23. 9. 2021 zajistil již jako dospělého, a to na 58 dní od omezení svobody (tj. od 31. 8. 2021). Žalovaný vyšel z toho, že dne 13. 9. 2021 bylo správnímu orgánu doručeno oznámení o zahájení řízení podle dublinského nařízení z Ministerstva vnitra, Odboru azylové a migrační politiky, oddělení Dublinského střediska, když byla odeslána žádost o přijetí žalobců zpět do Rumunska. Dne 16. 9. 2021 bylo zasláno oznámení o průběhu řízení podle dublinského nařízení, v oznámení je uvedeno, že správní orgán obdržel dne 15. 9. 2021 souhlas rumunské strany s přijetím cizinců zpět na své území. V souladu s čl. 28 dublinského nařízení má ČR 6 týdnů na realizaci předání cizinců do odpovědného členského státu. V této souvislosti byl žalovaný požádán o prodloužení lhůty pro zajištění podle ustanovení § 129 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, nejdéle do 27. 10. 2021. Soud konstatuje, že žalovaný jasně uvedl, z jakých důvodů stanovil dobu zajištění na 58 dní, tj. do 27. 10. 2021, soud tuto délku neshledává nepřiměřenou, neshledává výrazné prodlevy v postupu žalovaného, dne 30. 9. 2021 již bylo vydáno i rozhodnutí o předání obou žalobců, přitom státem příslušným k přijetí žalobců podle čl. 18 odst. 1 písm. b) dublinského nařízení je Rumunsko, samotná realizace předání pak závisí na tom, zda bude podána žaloba proti rozhodnutí o předání a zda případně žalobě bude přiznán odkladný účinek.

K otázce existence systémových nedostatků rumunského azylového systému a rozsahu jejího posuzování

55. Žalobci dále namítali, že žalovaný nezohlednil nedostatky azylového systému v Rumunsku, a to i ve vztahu k nezletilým osobám.
56. NSS se ve svých rozhodnutích mnohokrát vyslovil k míře, v jaké se správní orgán musí zabývat otázkou systémových nedostatků azylového řízení ve státě, do kterého má být cizinec předán. Pro posuzovanou věc jsou důležitá východiska, která předestřel rozšířený senát NSS v rozsudku ze dne 17. 4. 2018, č. j. 4 Azs 73/2017-29, publ. pod č. 3773/2018 Sb. NSS, a ze kterých pak následně vycházel NSS i při posuzování právně a skutkově obdobných věcí (srovnej např. rozsudek ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 226/2019-26 a rozsudek ze dne 28. 11. 2019, č. j. 7 Azs 150/2019-19). Z rozsudku rozšířeného senátu vyplývá, že povinnost správního orgánu zabývat se z úřední povinnosti otázkou případných systémových nedostatků azylového řízení jiného členského státu neznamená, že by správní orgány musely v každém jednotlivém rozhodnutí o zajištění zdůvodňovat, zda ve státě, do kterého má být cizinec předán, k takovým nedostatkům dochází.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Rozšířený senát připomněl, že evropský azylový systém je vystavěn na zásadě vzájemné důvěry a vyvratitelné domněnce, že každý členský stát je bezpečnou zemí a dodržuje základní unijní práva. Pokud tedy cizinec systémové nedostatky v řízení o zajištění nenamítal a správní orgán po posouzení této otázky dospěl k závěru, že k nim nedochází a není ani třeba se obávat, že by k nim vzhledem ke konkrétní situaci cizince mohlo dojít, není nutné, aby své úvahy v rozhodnutí o zajištění výslovně uváděl.

57. V nyní posuzovaném případě žalobci před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí systémové nedostatky nenamítali a žalovaný zjevně dospěl k závěru, že k nim nedochází a není ani třeba se obávat, že by k nim v dané věci mohlo dojít, a tudíž nebyl povinen své úvahy v rozhodnutí v tomto směru výslovně uvádět. Již z logiky věci je tudíž zřejmé, že nelze vyhovět námitce žalobců, že se žalovaný dostatečně nezabýval posouzením systémových nedostatků rumunského azylového systému (srovnej též rozsudek NSS ze dne 15. 10. 2020, č. j. 3 Azs 323/2019-32) a že ve správním spise pro posouzení této otázky není dostatek dokumentů. Na těchto závěrech nic nemění ani okolnost, že žalobce b) je nezletilý.
58. Žalovaný se přesto otázkou existence systémových nedostatků zabýval a na str. 9 - 10 napadeného rozhodnutí mimo jiné uvedl, že z jeho dosavadní činnosti ani z jemu dostupných informací, jako jsou stanoviska UNHCR, případně veřejně přístupná judikatura evropských soudů, resp. vnitrostátních soudů zemí dublinského systému, včetně ČR, nevyplývá, že by Rumunsko mělo v současné době vykazovat systémové nedostatky, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v tomto členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu čl. 4 Listiny základních práv a svobod. Žalovanému není známa žádná překážka trvalé povahy, která by předání žalobce a) do Rumunska mohla bránit. Žalobce a) žalovanému neuvedl, že by mu v Rumunsku hrozilo nějaké nebezpečí, a ani nebyly shledány důvody znemožňující jeho vycestování dle § 179 zákona o pobytu cizinců. Vycestování žalobce a) je možné, protože státy EU garantují dodržování Úmluvy, a Rumunsko je tedy bezpečnou zemí. Předání nebrání žádný systémový nedostatek.
59. Městský soud v Praze považuje toto odůvodnění napadeného rozhodnutí za srozumitelné, logické, dostatečné a přesvědčivé. V této souvislosti je třeba doplnit, že zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, svěřuje pravomoc rozhodnout o určení státu příslušného k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu a o předání do příslušného státu Ministerstvu vnitra [§ 8 písm. b) a c)], nikoliv žalovanému. Žalovaný má proto v řízení o určení příslušnosti podle dublinského nařízení pouze pomocnou úlohu, a proto nemusí postavit najisto, že předání cizince je skutečně možné. To je úkol ministerstva vnitra, které je povinno možnost předání podrobně ověřit (srovnej např. rozsudky NSS ze dne 30. 1. 2019, č. j. 1 Azs 71/2018-24, ze dne 31. 7. 2019, č. j. 6 Azs 59/2019-38, ze dne 17. 10. 2019, č. j. 4 Azs 153/2019-30 nebo ze dne 14. 11. 2019, č. j. 1 Azs 226/2019-26). Podle judikatury NSS je žalovaný povinen zhodnotit zejména skutečnosti, které jsou mu známy z úřední činnosti či vyplývající z rozhodovací praxe soudů, skutečnosti obecně známé a případné okolnosti konkrétně zmíněné zajišťovaným cizincem. Z těchto hledisek je nezbytné vždy učinit úvahu, zda není předání do konkrétního členského státu vzhledem ke stavu jeho azylového systému a priori vyloučené. Teprve v následném řízení o předání se zevrubně ověří, zda je předání cizince do jiného členského státu skutečně realizovatelné (srovnej např. rozsudky NSS ze dne 30. 3. 2017, č. j. 4 Azs 31/2017-54, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21 a ze dne 10. 7. 2020, č. j. 5 Azs 307/2019-22). Žalovaný není povinen explicitně se zabývat

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

veškerými hypotetickými scénáři a odhady, jaký bude další osud cizince po zajištění. Rovněž se nelze dožadovat, aby žalovaný výslovně pojednal o veškerých obecných zárukách a podmínkách zajištění, které by členské státy měly uplatňovat podle nové přijímací směrnice (srov. rozsudek NSS ze dne 11. 6. 2020, č. j. 7 Azs 86/2020-20).

60. Hodnocením podmínek azylového systému v Rumunsku se opakovaně zabýval NSS (viz např. rozsudky ze dne 21. 3. 2018, č. j. 2 Azs 33/2018-20, ze dne 11. 9. 2018, č. j. 4 Azs 141/2018-21, ze dne 28. 5. 2020, č. j. 7 Azs 72/2020-23, ze dne 21. 12. 2020, č. j. 10 Azs 283/2020-50, ze dne 1. 7. 2021 č. j. 7 Azs 91/2021-23 či ze dne 19. 8. 2021, č. j. 8 Azs 11/2021-48; nebo usnesení ze dne 5. 12. 2019, č. j. 1 Azs 256/2019-30, ze dne 22. 1. 2020, č. j. 5 Azs 308/2019-37, ze dne 26. 2. 2020, č. j. 4 Azs 347/2019-56, ze dne 20. 8. 2020, č. j. 4 Azs 135/2020-32, ze dne 4. 3. 2021, č. j. 9 Azs 269/2020-50 a ze dne 21. 7. 2021, č. j. 10 Azs 42/2021-40, ze dne 1. 7. 2021, č. j. 7 Azs 91/2021-23). Doposud však nerozhodl, že by v Rumunsku existovaly takové nedostatky, které by ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení obecně bránily předání žadatelů o mezinárodní ochranu do této země.
61. Žalobci v žalobě tvrdili, že správnímu orgánu popsali útrapy v uprchlickém táboře v Rumunsku. K tomuto soud uvádí, že žalobce a) při výslechu dne 1. 9. 2021 popsal situaci v Rumunsku tak, že jim byly odebrány otisky prstů, o azyl tam nežádali, věk tam nikdo neověřoval, orgány věřily údajům sděleným žalobcem a), jako důvod, proč nezůstali v Rumunsku, žalobce a) uvedl, že chtěli do Německa. Na otázku, zda mu v Rumunsku hrozilo nějaké nebezpečí, uvedl, že v Rumunsku žádné problémy neměl, ale nechtěl tam zůstat, chtěl pokračovat do Německa. Při pohovoru dne 7. 9. 2021 pak sdělil sociálnímu pracovníkovi toliko, že se do Rumunska nechce vrátit, v Rumunsku se k nim připojila další osoba, se kterou pak cestovali dále. Při výslechu dne 10. 9. 2021 k dotazu na pobyt v Rumunsku sdělil, že byl v rumunském táboře asi 6 dní, vzali mu otisky prstů a dostal nějaký papír. V Rumunsku uvedl, že je mu X let, datum narození X napsali sami úředníci. Žalobce b) při výslechu dne 1. 9. 2021 popsal situaci v Rumunsku tak, že tam byli tři dny v táboře, dostali nějaké papíry, pak pokračovali v cestě, v Rumunsku jim byly odebrány otisky prstů, věk tam nikdo neověřoval, byl zajištěný tlumočník, neví o tom, že by tam žádali o azyl, v Rumunsku nezůstal z důvodu, že chtěl odjet do Německa. Na otázku, zda mu v Rumunsku hrozilo nějaké nebezpečí, uvedl, že v Rumunsku žádné problémy neměl, ale chtěl pokračovat do Německa. Zavřený tam nebyl, mohl se pohybovat i mimo tábor.
62. Z výpovědi žalobců je zřejmé, že podmínky v táboře v Rumunsku nevnímali nijak problematicky a tíživě, k podmínkám pobytu v táboře v Rumunsku byli podrobně žalovaným dotazováni, u žalobce a) dokonce opakovaně. Žalobce a) nesdělil jakékoliv potíže ani sociálnímu pracovníkovi v zařízení pro zajištění cizinců. Pokud uváděl žalobce a), že v Rumunsku nechají lidi na ulici, je zřejmé, že toto se jim nestalo, v táboře byli pár dní (3 až 6), pak ze své vůle odcestovali, neboť jejich cílovou zemí je a bylo Německo. Nelze též přehlédnout rozpory, kdy v žalobě žalobci tvrdí, že v Rumunsku žádost o mezinárodní ochranu podali (dříve to oba vylučovali), v žalobě tvrdí velmi špatné zacházení v Rumunsku, hlad, nedostačující hygienické podmínky, absence lékařské péče, opakované zmlácení policií. Nic takového dříve tvrzeno nebylo. Zároveň žalobci, resp. jejich zástupce, Organizace pro pomoc uprchlíkům, se k těmto zcela zásadním rozporům nijak nevyjadřuje a nenabízí soudu žádné vysvětlení, proč žalobci takto závažné skutečnosti nesdělili žalovanému či sociálnímu pracovníkovi dříve. Obecně sice nelze vyloučit situaci, kterou zmiňoval ÚS v nálezu ze dne 7. 7. 2021 sp. zn. II. ÚS 482/21, že oběti násilí ze strany státních orgánů mají často počáteční nedůvěru k dalším představitelům mocenských složek

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

a určitý typ detailů uvedou až po nabytí důvěry, soud má však za to, že v projednávaném případě je situace odlišná. Žalobci a) byl poskytnut prostor k osobnímu vyjádření celkem třikrát, popisu dění v Rumunsku se nijak nevyhýbal, naopak s žalovaným spolupracoval, i na doplňující dotazy k situaci v rumunském táboře odpovídal. Projev žalobce a) byl sociálním pracovníkem dne 7. 9. 2021 hodnocen jako klidný, vtipkoval, udržoval oční kontakt, byl aktivní, zajímal se o svou situaci, požadoval informace, nevykazoval známky fyzického týrání, či sebepoškozování, nevykazoval znaky typické pro rizikové skupiny. Oba žalobci vypovídali shodně, že důvodem odchodu z Rumunska nebyly jakékoli obtíže v uprchlickém táboře, ale pouze jejich touha dostat se do cílové země, tj. do Německa. Vzhledem k těmto závěrům, judikatuře, že v Rumunsku neexistují takové nedostatky, které by ve smyslu čl. 3 odst. 2 dublinského nařízení obecně bránily předání žadatelů o mezinárodní ochranu do této země, a skutečnosti, že v řízení o zajištění je třeba toliko předběžně posoudit, zda je reálný cíl zajištění, zde tedy předání do Rumunska, soud neprováděl dokazování zprávami mezinárodních organizací týkajících se azylového řízení v Rumunsku, ani rozhodnutími o dublinském transferu žalobců ze dne 30. 9. 2021.

63. Žalobci odkazovaná judikatura se pak povětšinou týkala přiznání odkladného účinku žalobě proti rozhodnutí o přemístění cizince do Rumunska, tedy šlo o jinou situaci než v nyní posuzovaném případě, kdy napadeným rozhodnutím nedošlo k vydání rozhodnutí o přemístění, a nebylo tak třeba postavit najisto otázku fungování azylového systému v Rumunsku. Ani žalobci odkazovaný rozsudek NSS ze dne 8. 2. 2021, č. j. 5 Azs 166/2020-54 není pro danou věc případný, neboť v oné věci byl jeden ze zajištěných žalobců v okamžiku vydání rozhodnutí o zajištění nezletilý, což policie ve svém rozhodnutí vůbec nezohlednila.
64. Pro úplnost soud konstatuje, že z podané žaloby je zřejmé, že dne 30. 9. 2021 bylo vydáno rozhodnutí o předání obou žalobců, přitom státem příslušným k přijetí žalobců podle čl. 18 odst. 1 písm. b) dublinského nařízení je Rumunsko. Je tedy zjevné, že i v řízení, kde byl podrobně hodnocen azylový systém v Rumunsku, byly zohledněny zprávy o stavu azylového řízení v Rumunsku, přitom Ministerstvo vnitra vycházelo z identických tvrzení žalobců o podmínkách v uprchlickém táboře, jako byla uváděna v žalobě, byl ministerstvem přijat závěr, že předání žalobců do Rumunska je možné, žalobcům v Rumunsku nehrozí nelidské či ponižující zacházení.

IV. Závěr a náklady řízení

65. Ze shora uvedených důvodů soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, a proto žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
66. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci nebyli procesně úspěšní, proto jim náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 11. listopadu 2021

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje K. R.